

Göğüste Kuvvetli Ağrı

- Göğüste kuvvetli ağrı nedenleri arasında en sık, kalp spazmı (angina pectoris) ve kalp krizi (miyokard infarktüsü) görülür.
- Her ikisi de kalp kasının belli bir yerine gönderilen kanın azalması sonucu oluşur.

Göğüs Ağrısı (kalp spazmı) Belirtileri:

- ✓ Sıkıntı veya nefes darlığı olur.
- ✓ Ağrı hissi genelde göğüs ortasından başlar. Kollara, boyuna, sırtta ve çeneye doğru ilerler.

Göğüste Kuvvetli Ağrı

- ✓ Sıklıkla fiziksel hareket, zorlama, heyecan, üzüntü veya fazla yemek sonucu ortaya çıkar.
- ✓ Kısa sürelidir. Yaklaşık 5-10 dk sürer.
- ✓ Ağrı dinlenme ile durur. Dinlenme sırasında bu ağrının görülmesi ciddi bir tehlikeye işaretler.

Göğüste Kuvvetli Ağrı

Kalp Krizi (miyokard infarktüsü) Belirtileri:

- ✓ Hasta ciddi bir ölüm korkusu ve yoğun bir sıkıntı hisseder. Terleme, mide bulantısı, kusma görülür.
- ✓ Ağrı, göğüs veya mide boşluğunun herhangi bir yerinde, sıklıkla kravat bölgesinde görülür. Omuzlara, çeneye ve sol kola yayılır.
- ✓ Süre ve yoğunluk olarak kalp spazmından daha şiddetli ve uzun sürelidir.

Göğüste Kuvvetli Ağrı

- ✓ En çok hazımsızlık, gaz sancısı veya kas ağrısı şeklinde belirti verir ve bu nedenle bu tür rahatsızlıklarla karıştırılırlar. Ancak aksi ispat edilene kadar hastaya kalp krizi geçiriyor muamelesi yapılmalıdır.

İlkyardım:

- ✓ Hastanın ABC'si kontrol edilir.
- ✓ Hasta hemen dinlenmeye alınıp sakinleştirilir.
- ✓ Yarı oturur pozisyon verilir.
- ✓ Kullandığı ilaçlar varsa alması sağlanır.
- ✓ 112 aranır, yardım istenir.
- ✓ Yaşam bulguları yol boyunca takip edilir.

Yaralanmalar

- Bir travma sonucu deri veya mukozanın bütünlüğünün bozulmasına **yara** denir. Kan damarları, kas ve sinirler de yaralardan etkilenebilir.

Yara Çeşitleri

- ✓ Kesik yaralar,
- ✓ **Ezikli yaralar,**
- ✓ Delici yaralar,
- ✓ **Parçalı yaralar,**
- ✓ Yanık yaraları,
- ✓ **Enfekte yaralar.**

Yaralanmalar

Belirtileri:

- ✓ Yara,
- ✓ Kanama,
- ✓ Cilt bütünlüğünün bozulması

İlkyardım:

- ✓ Temel ilkyardım uygulanır.
- ✓ Yara değerlendirilir. (Oluş şekli, süresi, yabancı cisim varlığı, kanama)

Yaralanmalar

- ✓ Kanama durdurulur.
- ✓ Açık yaraların en az 5dk boyunca su altında tutulup temizlenmesi gerekir.
- ✓ Yara üzeri kapatılır (pamukla değil).
- ✓ Sağlık kuruluşuna gönderilir.
- ✓ Hasta tetanos konusunda uyarılmalıdır.
- ✓ Yaradaki yabancı cisimlere dokunulmaz.

Yaralanmalar

Kafa ve Omurga Yaralanmaları

Sebepleri:

- ✓ Yüksekten düşme,
- ✓ Baş ve gövde yaralanmaları,
- ✓ Trafik kazaları,
- ✓ Spor ve iş kazaları,
- ✓ Enkaz altında kalma.

Yaralanmalar

Belirtileri:

- ✓ Bilinç düzeyi değişiklikleri, hafıza değişiklikleri veya kaybı.
- ✓ Baş, boyun veya sırtta ağrı.
- ✓ El parmaklarında karıncalanma ve his kaybı.
- ✓ Vücudun herhangi bir yerinde kısmi veya tam hareket kaybı.
- ✓ Baş veya bel kemiğinde şekil bozukluğu.
- ✓ Baş dönmesi, bulantı veya kusma.

Yaralanmalar

- ✓ Kulak ve göz çevresinde morluk
- ✓ Uykuya meyilli bir hal.

Önemli:

- ✓ Yüz ve köprücük kemiği yaralanmalarında, tüm düşme vakalarında, trafik kazalarında ve bilincin kapalı olmasına neden olan tüm vakalarda kafa ve omurga yaralanması var sayılmalıdır.

Yaralanmalar

- ✓ İlkyardım: Hastanın bilinç kontrolü yapılır ve ABC'si değerlendirilir.
- ✓ 112 aranır.
- ✓ Bilinç açıksa hareket ettirilmez.
- ✓ Herhangi bir tehlike varsa düz pozisyonda tutularak sürüklenir.
- ✓ Baş-boyun-gövde eksenini bozulmamalıdır.
- ✓ Sedyeye koyarken de bu eksen bozulmaz.

Yaralanmalar

- ✓ Hasta taşıma, sevk esnasında sarsıntıya maruz kalmamalıdır.
- ✓ Tüm yapılanlar ve hasta hakkındaki bilgiler kaydedilmelidir.
- ✓ Hasta, asla yalnız bırakılmamalıdır.

Yaralanmalar

Kesik Yaralar:

✓ Bıçak, çakı, cam gibi kesici aletlerle oluşur

✓ Genellikle basit yaralardır.

✓ Derinlikleri kolay belirlenir.

Ezikli Yaralar:

✓ Taş, yumruk veya sopa ile oluşur ve eziktir.

✓ Çok fazla kanama olmaz ama doku zedelenmesi ve hassasiyeti vardır.

Yaralanmalar

Delici Yaralar:

- ✓ Uzun sivri aletlerle oluşan ve derinliği ola
- ✓ Tetanos tehlikesi olabilir.

Parçalı Yaralar:

- ✓ Yara kenarları düzensizdir.
- ✓ Zarara uğrayan sadece deri değildir, kas ve kemik de olabilir.

Yaralanmalar

Enfeksiyon Riski Yüksek Yaralar:

- ✓ 6 saatten fazla bekleyen yaralar.
- ✓ Dikişlerinde ayrılma görülen yaralar.
- ✓ Kenarlı muntazam olmayan yaralar.
- ✓ Çok kirli ve derin yaralar.
- ✓ Ateşli silah yaralanmaları.
- ✓ Isırma ve sokma ile oluşan yaralar.

Yaralanmalar

Sürtünme ve Aşınma Yaraları:

- ✓ Yara yüzeyseldir ve yara altı yumuşak doku zarar görmemiştir.
- ✓ Geniş, kanlı ve enfeksiyona yatkındırlar.
- ✓ Sürekli sürtünme sonucunda deride su kabarcıkları oluşabilir. Bunlar kesinlikle patlatılmamalıdır.

Yaralanmalar

Ciddi Yaralanmalar:

- ✓ Kenarları 2-3 cm'den daha fazla ayırık olan yaralar.
- ✓ Kanaması durdurulamayan yaralar.
- ✓ Kas veya kemiğin görüldüğü yaralar.
- ✓ Delici aletlerle oluşan yaralar.
- ✓ Yabancı cisim saplanmış yaralar.
- ✓ İnsan veya hayvan ısırıkları.
- ✓ Görünürde iz bırakma ihtimali olan yaralar.

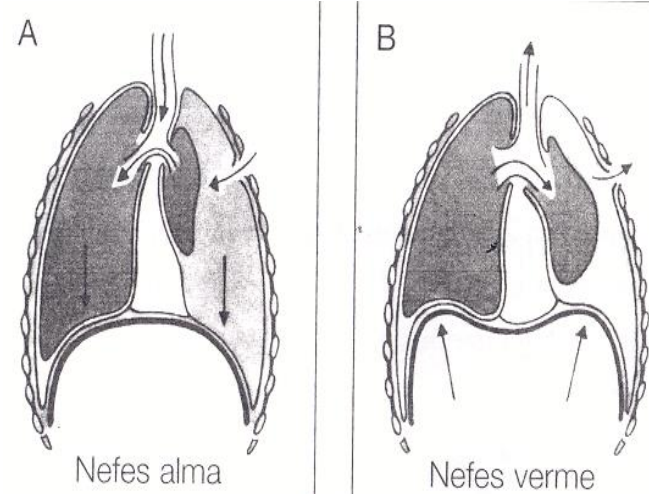
Yaralanmalar

- ✓ Ciddi Yaralanmalarda İlk Yardım:
- ✓ Yaraya saplanan yabancı cisim çıkarılmaz.
- ✓ Hareketten etkilenmemesi için yara tespit edilir.
- ✓ Kanama durdurulur.
- ✓ Yara içi kurcalanmaz.
- ✓ Geniş ve doku kaybı olan yara en az 5 dk su altında tutulur.
- ✓ Temiz ve nemli bir bezle üzeri örtülür ve bandaj ile tespit edilir.
- ✓ 112 aranır.

Yaralanmalar

Delici Göğüs Yaralanmaları:

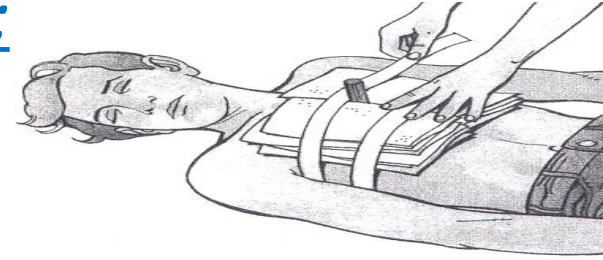
- ✓ Yoğun ağrı,
- ✓ Solunum zorluğu,
- ✓ Morarma,
- ✓ Kan tükürme,
- ✓ Açık pnömotoraks. (Yara içinden kanlı kabarcıklar çıkar ve yara nefes alıyor görüntüsü oluşur.)
- ✓ Açık yaradan göğüs boşluğuna hava girmesiyle akciğer ve kalp sıkışarak, solunum ve dolaşım baskılanır.

Yaralanmalar

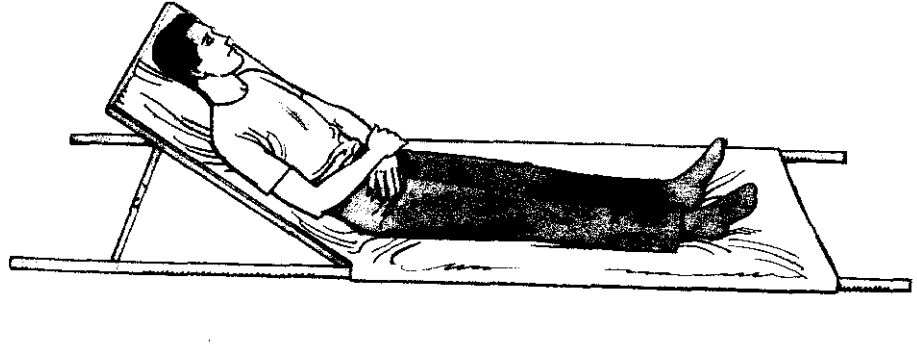
Delici Göğüs Yaralanmalarında İlk Yardım:

- ✓ Hastanın bilinci kontrol edilir.
- ✓ Hastanın ABC'si kontrol edilir.
- ✓ Yara, plastik poşet, naylon veya sarılmış bir bezle kapatılır.
- ✓ Nefes alma sırasında yaraya hava girmesini engellemek ve nefes verme sırasında havanın çıkmasını sağlamak için, yara üzerine kapatılan poşetin üç tarafı kapalı, bir tarafı ise açık tutulur.

Yaralanmalar

- ✓ Bilinci açıksa hasta yarı oturur pozisyona getirilir.
YARI SIRTÜSTÜ POZİSYONU

- ✓ Ağızdan bir şey verilmez.
- ✓ Yaşam bulguları sık sık kontrol edilir.
- ✓ 112 aranır.

Yaralanmalar

Delici Karın Yaralanmaları:

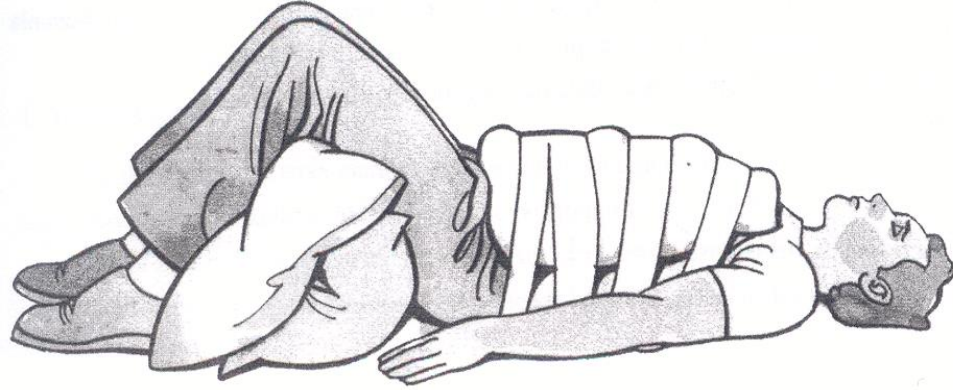
- ✓ Karın bölgesi organları zarar görebilir.
- ✓ İç ve dış kanama ve buna bağlı şok oluşabilir.
- ✓ Karın tahta gibi sert ve çok ağrılı ise durum ciddidir.
- ✓ Bağırsaklar dışarı çıkabilir.

Delici Karın Yaralanmalarında İlk Yardım:

- ✓ Hastanın bilinci ve ABC'si kontrol edilir.

Yaralanmalar

- ✓ Dışarı çıkan organlar içeri sokulmaya çalışılmaz, üzeri geniş ve nemli bir bezle örtülür.
- ✓ Bilinci yerindeyse, sırtüstü pozisyonda bacaklar bükülü olarak yatırılır ve üzeri örtülür

- ✓ Ağızdan hiçbir şey verilmez.

Yaralanmalar

- ✓ Solunum sık sık kontrol edilir ve 112 aranır.
- ✓ Çürükler:
Deri altı kılcal damarların ve dokunun zedelenmesiyle oluşur.
- ✓ Doku altı derin tahribat olabilir.
- ✓ Morarmaya doğru renkler oluşur.
- ✓ Enfeksiyon riski yoktur.
- ✓ Bölge dinlendirilir, yukarı kaldırılıp soğuk uygulama yapılır.
- ✓ 112 aranır.

Yaralanmalar

Sıkışma Sendromu:

- ✓ Yoğun ve sürekli basınç altında kalma sonucu, damar ve kasları etkileyebilecek ezilmeler oluşabilir.
- ✓ Bunun sonucunda doku kanlanmasında azalma, kaslarda işlev bozukluğu, şok ve böbreklerde tahribat görülebilir.
- ✓ Sıkışmadan 3-4 saat sonra solunum ve dolaşım bozulur. Hasta şoka girer.

Yaralanmalar

- ✓ Sıkışma birden ortadan kaldırılırsa, dokulara aniden fazlaca giden kan sıvısı ve kan, zedelenen dokuda göllenir, ödem oluşur ve şişer.
- ✓ Zedelenen dokudan salınan zehirli maddeler kan dolaşımına karışır ve böbreğe giderek zarar verir.